

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 10.12.2021
COM(2021) 776 final

2021/0407 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot wijziging van Verordening (EU) nr. 549/2013 en tot intrekking van elf
wetgevingsbesluiten op het gebied van nationale rekeningen**

(Voor de EER relevante tekst)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Verordening (EU) nr. 549/2013¹, waarin het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 2010) wordt ingesteld, bevat een conceptuele basis (bijlage A) en een programma voor de indiening van bij Eurostat in te dienen gegevens (bijlage B). Sinds de invoering van het ESR 2010 in 2014 is er sprake van een ontwikkeling in een belangrijke statistische classificatie waarop deze is gebaseerd (een nieuwe classificatie van individueel verbruik per doel, of COICOP²) en in de behoeften van gebruikers aan gegevens uit de nationale rekeningen.

De Commissie is daarom van mening dat Verordening (EU) nr. 549/2013 moet worden gewijzigd om verwijzingen naar de COICOP-classificatie te actualiseren en het indieningsprogramma aan te passen aan de nieuwe behoeften van de gebruikers.

Bovendien is de Commissie van mening dat het opportuun is elf rechtshandelingen met betrekking tot het vorige Europees systeem van rekeningen (ESR 1995) in te trekken³, aangezien deze handelingen niet langer relevant zijn.

• Verenigbaarheid met huidige bepalingen op het beleidsterrein

Het voorstel is volledig in overeenstemming met de bestaande statistische bepalingen in de wetgeving van de Unie.

• Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie

De gegevens van de nationale rekeningen die in het kader van Verordening (EU) nr. 549/2013 worden opgesteld en ingediend, worden op grote schaal gebruikt voor beleidsdoeleinden van de Unie en de voorgestelde herzieningen zullen de beschikbaarheid van gegevens voor gebruikers verbeteren.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

• Rechtsgrondslag

De rechtsgrondslag voor de Europese statistiek is artikel 338 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Het Europees Parlement en de Raad nemen volgens de gewone wetgevingsprocedure maatregelen aan om te zorgen dat er statistieken worden geproduceerd wanneer dit nodig is voor de vervulling van de taken van de Unie. In artikel 338 VWEU worden de eisen vastgesteld voor de productie van Europese statistieken die noodzakelijk zijn voor de verrichting van de activiteiten van de Unie, die moeten voldoen aan bepaalde normen van onpartijdigheid, betrouwbaarheid, objectiviteit, wetenschappelijke onafhankelijkheid, kosteneffectiviteit en statistische geheimhouding, zonder de marktdeelnemers buitensporig te belasten.

¹ Verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie (PB L 174 van 26.6.2013, blz. 1).

² Goedgekeurd door de 49e zitting van de Statistische Commissie van de Verenigde Naties.

³ Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap ([PB L 310 van 30.11.1996, blz. 1](#)).

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Het subsidiariteitsbeginsel is van toepassing voor zover het voorstel geen gebieden bestrijkt die onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie vallen.

Met het voorstel voor deze verordening wordt beoogd de relevantie van het ESR 2010 voor de conceptuele basis en voor het indieningsprogramma ervan te behouden. Als lidstaten dit onafhankelijk van elkaar zouden doen, zijn zij onvoldoende in staat de doelstellingen van de voorgestelde maatregel — vergelijkbaarheid, betrouwbaarheid en volledigheid — te bereiken. Op EU-niveau kan efficiënter worden opgetreden op basis van een rechtshandeling van de EU.

De Unie kan derhalve maatregelen op dit gebied vaststellen overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag vervatte subsidiariteitsbeginsel.

- **Evenredigheid**

Het voorstel is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel. Aan de noodzaak om de koppeling aan een belangrijke classificatie bij te werken en te voorzien in de gebruikersbehoeften in het indieningsprogramma, kan worden voldaan door een beperkte wijziging van Verordening (EU) nr. 549/2013.

Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel beperkt de voorgestelde verordening zich tot het minimum dat nodig is om haar doel te verwezenlijken en gaat zij niet verder.

- **Keuze van het instrument**

Gezien de doelstellingen en de inhoud van het voorstel en het feit dat het een voorstel tot wijziging van een bestaande verordening betreft, is een verordening het meest geschikte instrument.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Het op normen van de Commissie gebaseerde systeem van Eurostat voor de evaluatie van bestaande wetgeving (waaronder die van het Europees statistisch programma)⁴, is gevolgd en nam binnen het gehele proces een centrale plaats in. Daarnaast worden elk jaar gebruikersenquête's uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de gebruikers, hun behoeften en de mate waarin zij tevreden zijn over de dienstverlening door Eurostat. De resultaten van de evaluatie worden door Eurostat gebruikt om het proces van de productie van statistische informatie en de statistische output te verbeteren. Zij worden gebruikt als input voor verschillende strategische plannen, zoals het werkprogramma en het beheerplan.

Op 29 juni 2018 is een verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de toepassing van het ESR 2010 (COM(2018) 506 final) aangenomen. Daarnaast hebben er verscheidene vergaderingen van deskundigen met de lidstaten en de belangrijkste belanghebbenden plaatsgevonden. De belangrijkste belanghebbenden van het ESR 2010 zijn de diensten van de Commissie, de lidstaten, en de EU en internationale organisaties zoals de ECB en de OESO, die nauw betrokken zijn geweest bij de ontwikkelingen en de discussies.

⁴ Zie <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>

De beroepsbeoefenaars zijn het erover eens dat kleine wijzigingen in de ESR 2010-verordening noodzakelijk zijn. Dit werd duidelijk nadat Eurostat begin 2018 een prioriteitsenquête had gehouden en dit werd bevestigd in de conclusies van verschillende opeenvolgende deskundigengroepen op het gebied van nationale rekeningen, met name die van de directeuren macro-economische statistieken en de speciale taskforce voor domeinoverschrijdende consistentie van het ESR 2010.

- **Raadplegingen van belanghebbenden**

Overwegende dat de voorgestelde wijziging van Verordening (EU) nr. 549/2013 geen belangrijke gevolgen met zich mee zal brengen voor de samenleving of de economie (zie toelichting hieronder), heeft de Commissie (Eurostat) het Comité voor het Europees statistisch systeem geraadpleegd, aangezien de nationale bureaus voor de statistiek (NSI's) verantwoordelijk zijn voor het coördineren van alle activiteiten met betrekking tot Europese statistieken op nationaal niveau.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

De kwesties die aan het voorstel ten grondslag liggen, zijn besproken tijdens vergaderingen van de directeuren macro-economische statistieken (DMES) en de subgroepen daarvan, in de periode 2020-21 en twee rondes van schriftelijke raadplegingen. Er is input ontvangen van de belangrijkste belanghebbenden in de diensten van de Europese Commissie en daarbuiten (bijvoorbeeld de Europese Centrale Bank). Voorts vond in juni 2021 een discussie plaats met het subcomité Statistiek van het Economisch en Financieel Comité.

Het Comité voor het Europees statistisch systeem (ESS-comité) heeft op 29 oktober 2021 advies uitgebracht.

- **Effectbeoordeling**

Er is geen effectbeoordeling verricht, aangezien het voorstel geen ingrijpende economische, sociale of ecologische gevolgen heeft en geen extra lasten voor het bedrijfsleven en voor het publiek oplevert.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Het voorstel voldoet aan de vereenvoudigingsdoelstellingen van het Refit-programma, deels doordat de indieningsdatum voor bni-gegevens voor de vaststelling van de eigen middelen wordt gelijkgetrokken met die van gegevens voor andere doeleinden in verband met nationale rekeningen, en deels doordat de omschakeling op het ESR 2010 voor de vaststelling van de eigen middelen voorkomt dat lidstaten twee verschillende rekeningen moeten bijhouden, namelijk een eerste op basis van het ESR 2010 en een tweede op basis van het ESR 95.

Aangezien het voorstel alleen gevolgen heeft voor de opstellers van de nationale rekeningen in de lidstaten, zijn er geen gevolgen voor ondernemingen.

- **Grondrechten**

Niet van toepassing.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Er zijn geen aanvullende begrotingsmiddelen nodig.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Aangezien de voorgestelde wijzigingen zijn gebaseerd op de bestaande vrijwillige toezending van gegevens en de toezending op basis van gentlemen's agreements, zal de uitvoering beperkt zijn tot de opname van de nieuwe bepalingen in de wetgeving en in overeenstemming met de wettelijke voorschriften worden gecontroleerd.

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

Geen

- **Artikelsgewijze toelichting**

Het voorstel betreft een wijziging van Verordening (EU) nr. 549/2013 op twee punten:

i) wijzigingen van bijlage A (de conceptuele basis van het ESR 2010)

De nationale rekeningen zijn gebaseerd op internationaal erkende statistische classificaties, die de vergelijkbaarheid van gegevens tussen landen waarborgen. Deze classificaties worden periodiek bijgewerkt om de relevantie ervan voor gebruikers te verbeteren. De classificatie van individueel verbruik per doel (COICOP) is in 2018 bijgewerkt en de verwijzingen in bijlage A bij COICOP moeten worden gewijzigd om de bijgewerkte indeling weer te geven.

De gelegenheid wordt ook aangegrepen om bijlage A bij te werken om kleine inconsistenties in de tekst die tijdens de uitvoering ervan in de lidstaten zijn geconstateerd, te corrigeren.

ii) wijzigingen in bijlage B (het indieningsprogramma van het ESR 2010)

Gezien het belang van gegevens uit de nationale rekeningen voor beleidsdoeleinden en de bredere gebruikersbehoeften in de Europese Unie, moet rekening worden gehouden met de ontwikkeling van de behoeften van deze gebruikers. Het voorstel sluit aan bij deze evoluerende gebruikersbehoeften, en met name:

- Uitbreiding van de beschikbaarheid van statistieken over de overheidsfinanciën, met name wat betreft de interactie met de instellingen en organen van de EU en de structuur van de overheidsschuld.
- Voorzien in een geactualiseerde rechtsgrondslag voor de indiening van niet-financiële kwartaalrekeningen voor de overheid met een termijn van $t + 3$ maanden. De gegevens worden door de lidstaten op vrijwillige basis verstrekt.
- Verbetering van de tijdigheid van de indiening van bepaalde tabellen, bijvoorbeeld de indiening van jaarrekeningen met een termijn van $t + 4$ maanden en de indiening van COFOG-gegevens met een termijn van $t + 11$ maanden. Dit laatste zal naar verwachting het gebruik ervan in beleidsprocessen vergemakkelijken.
- Het versterken van de consistentie tussen de tabellen, met name door wijziging van de termijnen voor de indiening van gegevens van niet-financiële sectorrekeningen op kwartaalbasis.
- Voorzien in een rechtsgrondslag voor de vrijwillige indiening van statistieken die in het verleden op basis van een gentlemen's agreement door de lidstaten zijn ingediend, bijvoorbeeld flashramingen van het bbp en de werkgelegenheid met een termijn van $t + 30$ en $t + 45$ dagen.

Het voorstel voorziet ook in een verbetering van de beschikbaarheid van metagegevens die de gegevens van de nationale rekeningen vergezellen, en in de verbetering van de consistentie van de gegevens tussen de tabellen, met name voor kwartaalgegevens.

Daarnaast wordt in het voorstel gebruik gemaakt van de gelegenheid om 11 rechtshandelingen in te trekken die betrekking hebben op het voormalige Europees systeem van rekeningen (ESR 1995) en die niet langer relevant zijn sinds het ESR 2010 zijn beslag heeft gekregen.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) nr. 549/2013 en tot intrekking van elf wetgevingsbesluiten op het gebied van nationale rekeningen

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 338, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank⁵,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁶, waarin het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 2010) wordt ingesteld, bevat het referentiekader voor gemeenschappelijke normen, definities, classificaties en registratieregels voor de opstelling van de rekeningen van de lidstaten die voor de statistische behoeften van de Unie worden gebruikt, zodat de resultaten van de lidstaten onderling vergelijkbaar zijn.
- (2) Bijlage A bij Verordening (EU) nr. 549/2013 voorziet in de methode voor het opstellen van de rekeningen van de lidstaten.
- (3) Bij de toepassing van Verordening (EU) nr. 549/2013 zijn in bijlage A bij die verordening kleine inconsistenties in de tekst vastgesteld, en deze inconsistenties moeten worden gecorrigeerd.
- (4) Bijlage B bij Verordening (EU) nr. 549/2013 (het “schema voor het verstrekken van gegevens”) bevat een reeks tabellen met gegevens van de nationale rekeningen die voor Uniedoeleinden binnen vastgestelde termijnen moeten worden ingediend.
- (5) Het programma voor de indiening van gegevens van de nationale rekeningen moet worden bijgewerkt om rekening te houden met de veranderende gebruikersbehoeften, met nieuwe beleidsprioriteiten en met de ontwikkeling van nieuwe economische activiteiten in de Unie.
- (6) Tijdens de 49e zitting van de Statistische Commissie van de Verenigde Naties werd de herziene classificatie voor de classificatie van individuele verbruiksfuncties per doel

⁵ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁶ Verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie (PB L 174 van 26.6.2013, blz. 1).

(COICOP 2018) als internationaal aanvaarde norm beschouwd en goedgekeurd. Verordening (EU) nr. 549/2013 verwijst naar de vorige classificatie (COICOP 1999) in zowel bijlage A als bijlage B, en daarom moeten die verwijzingen worden bijgewerkt.

- (7) Verordening (EU) nr. 549/2013 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (8) Sinds de inwerkingtreding van Verordening (EU) nr. 549/2013 en Verordening (EU) 2019/516 van het Europees Parlement en de Raad⁷ zijn elf rechtshandelingen op basis van het vorige Europees systeem van rekeningen, dat is ingesteld bij Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad⁸, niet langer relevant. De in deze verordening uiteengezette maatregelen moeten de maatregelen vervangen van Verordeningen (EG) nr. 359/2002⁹, (EG) nr. 1267/2003¹⁰, (EG) nr. 1392/2007¹¹, (EG) nr. 400/2009¹², (EG) nr. 1221/2002¹³, (EG) nr. 501/2004¹⁴ en (EG) nr. 1161/2005¹⁵ van het Europees Parlement en de Raad, Verordening (EG) nr. 1222/2004¹⁶ van de Raad en Verordening (EG) nr. 264/2000¹⁷ en Besluiten 2002/990/EG¹⁸ en 98/715/EG van de Commissie¹⁹. Die handelingen moeten daarom worden ingetrokken.

⁷ Verordening (EU) 2019/516 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2019 betreffende de harmonisatie van het bruto nationaal inkomen tegen marktprijzen en tot intrekking van Richtlijn 89/130/EEG, Euratom van de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 1287/2003 van de Raad (bni-verordening) (PB L 91 van 29.3.2019, blz. 19).

⁸ Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap ([PB L 310 van 30.11.1996, blz. 1](#)).

⁹ Verordening (EG) nr. 359/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2002 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad, wat het gebruik van het ESR 1995 bij de vaststelling van de betalingen van de lidstaten aan de eigen middelen uit de BTW betreft (PB L 58 van 28.2.2002, blz. 1).

¹⁰ Verordening (EG) nr. 1267/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 16 juni 2003 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad betreffende de indieningstermijnen voor de belangrijkste aggregaten van de nationale rekeningen, de afwijkingen met betrekking tot de indiening van de belangrijkste aggregaten van de nationale rekeningen en de indiening van gegevens over de werkzame personen volgens de parameter “gewerkte uren” (PB L 180 van 18.7.2003, blz. 1).

¹¹ Verordening (EG) nr. 1392/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad, wat de indiening van gegevens van de nationale rekeningen betreft (PB L 324 van 10.12.2007, blz. 1).

¹² Verordening (EG) nr. 400/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap, wat de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden betreft (PB L 126 van 21.5.2009, blz. 11).

¹³ Verordening (EG) nr. 1221/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 met betrekking tot niet-financiële kwartaalrekeningen van de overheid (PB L 179 van 9.7.2002, blz. 1).

¹⁴ Verordening (EG) nr. 501/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 betreffende financiële kwartaalrekeningen van de overheid (PB L 81 van 19.3.2004, blz. 1).

¹⁵ Verordening (EG) nr. 1161/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2005 betreffende de opstelling van niet-financiële kwartaalrekeningen per institutionele sector (PB L 191 van 22.7.2005, blz. 22).

¹⁶ Verordening (EG) nr. 1222/2004 van de Raad van 28 juni 2004 betreffende de berekening en indiening van gegevens over de driemaandelijkse overheidsschuld (PB L 233 van 2.7.2004, blz. 1).

¹⁷ Verordening (EG) nr. 264/2000 van de Commissie van 3 februari 2000 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad met betrekking tot kortetermijnstatistieken van de overheidsfinanciën (PB L 29 van 4.2.2000, blz. 4).

¹⁸ Beschikking 2002/990/EG van de Commissie van 17 december 2002 tot verdere verduidelijking van bijlage A bij Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad met betrekking tot de beginselen voor prijs- en volumemetingen in de nationale rekeningen (kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 5054).

¹⁹ Beschikking 98/715/EG van de Commissie van 30 november 1998 ter verduidelijking van bijlage A bij Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad inzake het Europees systeem van nationale en regionale

- (9) Deze verordening treedt in werking op 1 september 2024 om te vallen met het overeengekomen tijdschema voor de herziening van geharmoniseerde benchmarks voor de nationale rekeningen in de lidstaten. Dit belet de lidstaten niet hun statistieken vóór die algemene toepassingsdatum overeenkomstig de gewijzigde bijlagen samen te stellen.
- (10) Aangezien de doelstelling van deze verordening, namelijk invoering van gemeenschappelijke statistische maatstaven om geharmoniseerde gegevens te verkrijgen, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt en derhalve beter door de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan wat nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.
- (11) Het Comité voor het Europees statistisch systeem is geraadpleegd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bijlage A bij Verordening (EU) nr. 549/2013 wordt gewijzigd door de tekst in bijlage 1 bij deze verordening.

Artikel 2

Bijlage B bij Verordening (EU) nr. 549/2013 wordt vervangen door bijlage 2 bij deze verordening.

Artikel 3

De in bijlage 3 bij deze verordening opgenomen wetgevingsbesluiten worden ingetrokken.

Artikel 4

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 september 2024.

rekeningen in de Gemeenschap met betrekking tot de beginselen voor prijs- en volumemetingen (kennisgeving geschied onder nummer C(1998) 3685).

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter